

DO-001-001282

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

**Gujarat Agricultural Economics
(Old Course) - (Elective - I)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 001282

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 M.C.Q. :

20

- (1) પ્રાદેશિક કૃષિ ઉત્પાદકતાના તફાવતનું કારણ.....
- (A) વરસાદનું પ્રમાણ અને સિંચાઈની સવલતોનો તફાવત
(B) યાંત્રીકરણનો અભાવ
(C) ખેતી પદ્ધતિમાં તફાવત
(D) વૈજ્ઞાનિક સંશોધનની ધીમી ગતિ
- (2) ઘટતા વળતરનો નિયમ કયા ક્ષેત્રમાં લાગુ પડે છે ?
- (A) ઉદ્યોગ (B) કૃષિ
(C) ગ્રામ્ય (D) સેવા
- (3) અમેરિકામાં કૃષિક્ષેત્રમાં રોજગારીનું પ્રમાણ ભારત કરતાં..... છે.
- (A) વધારે (B) ઓછું
(C) સરખું (D) એકપણ નહીં
- (4) ભારતમાં વરસાદ પર આધારિત જમીન કેટલી છે ?
- (A) 60 % (B) 65 %
(C) 70 % (D) 75 %

- (5) કૃષિક્ષેત્રે સૌથી વધુ રોજગારી કયા દેશમાં થાય છે ?
- (A) અમેરિકા (B) ઈંગ્લેન્ડ
(C) ભારત (D) ફ્રાન્સ
- (6) ગ્રામીણ ગુજરાતમાં ખેતી પછીનો એકમાત્ર પૂરક વ્યવસાય કયો છે ?
- (A) પશુપાલન (B) મરઘા ઉછેર
(C) લઘુઉદ્યોગ (D) મત્સ્ય ઉદ્યોગ
- (7) બી.ટી. બેક્ટેરિયા કયા પાક સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
- (A) કપાસ (B) મગફળી
(C) શેરડી (D) બટાટા
- (8) બી.ટી. બેક્ટેરિયાની શોધ કોણે કરી હતી ?
- (A) બર્લિનર (B) ન્યૂટન
(C) આઈન્સ્ટાઈન (D) ડૉ. સ્વામીનાથન
- (9) અળસિંયા દ્વારા બનતા ખાતરને શું કહે છે ?
- (A) ડગ કમ્પોસ્ટ (B) વર્મી કમ્પોસ્ટ
(C) પીટ કમ્પોસ્ટ (D) કેમિકલ કમ્પોસ્ટ
- (10) ટપક પિયત પદ્ધતિની કાર્યક્ષમતા કેટલી હોય છે ?
- (A) 60 % (B) 70 %
(C) 80 % (D) 80%થી વધુ
- (11) સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છની કેટલા ટકા જમીનમાં કુવાના પાણી દ્વારા સિંચાઈ થાય છે?
- (A) 65 % (B) 55 %
(C) 45 % (D) 35 %
- (12) ગુજરાતના કૃષિ વિકાસ માટે સૌથી મહત્વનું પરિબળ કયું છે ?
- (A) કૃષિ શિક્ષણ (B) કૃષિ ધિરાણ
(C) કૃષિ મેળાઓ (D) સિંચાઈમાં વધારો

- (13) ગુજરાતમાં કયા કઠોળ પાકનું વાવેતર સૌથી વધારે થાય છે ?
- (A) મગ (B) ચણા
(C) અડદ (D) તુવેર
- (14) માર્કેટ શબ્દ લેટિન ભાષાના કયા શબ્દ પરથી ઊતરી આવ્યો છે ?
- (A) Markus (B) Marcus
(C) Marcas (D) Markas
- (15) ખેત-પેદાશની યોગ્ય સવલતના અભાવે 10થી 15 ટકા અનાજ દર વર્ષે.....
- (A) ઊંદરો ખાઈ જાય છે.
(B) સમુદ્રમાં ફેંકી દેવું પડે છે
(C) નિકાસ કરવી પડે છે.
(D) સડી જાય છે.
- (16) દેશમાં બાજરાનું સૌથી વધુ ઉત્પાદન કયું રાજ્ય કરે છે ?
- (A) રાજસ્થાન (B) પંજાબ
(C) મહારાષ્ટ્ર (D) ગુજરાત
- (17) કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડની મુદત કેટલા વર્ષની હોય છે ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (18) ગુજરાત રાજ્યમાં રવિપાક વીમા યોજના ક્યારથી અમલમાં આવી ?
- (A) 1965 (B) 1975
(C) 1985 (D) 1995
- (19) દેશના વિવિધ પાકોના હેક્ટરદીઠ ઉત્પાદનમાં કયું રાજ્ય મોખરે છે ?
- (A) મહારાષ્ટ્ર (B) ગુજરાત
(C) રાજસ્થાન (D) પંજાબ
- (20) કઈ સંસ્થા ખાતર ઉત્પાદન સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
- (A) NDDB (B) GSSCA
(C) GSSC (D) GNFC

2 1991 પછી ગુજરાતમાં થયેલા ખેતવિકાસને સમજાવો. 10

અથવા

2 કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ અંગે ચર્ચા કરો. 10

3 સૌરાષ્ટ્રમાં સિંચાઈની સમસ્યાને ચર્ચો. 10

અથવા

3 ગુજરાત રાજ્યમાં ખેતીના મહત્વની ચર્ચા કરો. 10

4 ખેતબજાર તંત્રની ખામીઓ વિસ્તારથી સમજાવો. 10

અથવા

4 પાક વીમા યોજના અંગે વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. 10

5 ખેતબજારતંત્રની ખામીઓ નિવારવા સરકારે લીધેલા પગલાંઓ વિગતે સમજાવો. 10

અથવા

5 ખેડૂત આકસ્મિક વીમા યોજનાને વિગતે સમજાવો. 10

6 ગુજરાતમાં ખેતીની મુખ્ય સમસ્યાઓ ચર્ચો. 10

અથવા

6 ગુજરાતમાં ખેતપેદાશોની નિકાસના વલણો સમજાવો. 10

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of all questions in main answer sheet.
(2) Figures to right side indicate marks of questions.

1 M.C.Q.

20

- (1) What is regional differentiation of agricultural productivity in India ?
- (A) Difference between ratio of rain and irrigation facility.
(B) Inadaquate Mechanism
(C) Differentiation in agricultural method
(D) Slow process of scientific method
- (2) Diminishing law of return is implemented in which sector ?
- (A) Industry   (B) Agriculture
(C) Rural   (D) All above
- (3) How much ratio of employment in agriculture in USA than India ?
- (A) More   (B) Less
(C) Equal   (D) None
- (4) How much apperdule land of rain in India ?
- (A) 60%   (B) 65%
(C) 70%   (D) 75%
- (5) In which country much more employment in agriculture ?
- (A) America   (B) England
(C) India   (D) France

- (6) Which is only one important supplementary occupation of agriculture in rural Gujarat ?
- (A) Animal Husbandry
(B) Portry
(C) Small Industry
(D) Fishery
- (7) Which crop is related to B.T. Bacteria ?
- (A) Cotton   (B) Groundnut
(C) Sugarcane   (D) Potato
- (8) Who is the founder of B.T. Bacteria ?
- (A) Barlinar   (B) Nuton
(C) Ainstain   (D) Dr.Swaminathan
- (9) Fertilizer prepared through earthworm is called
- (A) Dung compost   (B) Wormi compost
(C) Pit compost   (D) Chemical compost
- (10) How much efficiency has drip irrigation system ?
- (A) 60%   (B) 70%
(C) 80%   (D) More than 80%
- (11) How many percentage of land is irrigated by well water is Saurashtra and Kachchh ?
- (A) 65%   (B) 55%
(C) 45%   (D) 35%
- (12) What is the main reason of development of agriculture of Gujarat ?
- (A) Agri. education   (B) Agri. Finance
(C) Agri. Fair   (D) Increase in irrigation
- (13) Which pulse crop grown mostly in Gujarat ?
- (A) Green gram   (B) Gram
(C) Black gram   (D) Pigion pea

- (14) The word market is originated from which word of Latin Language ?
- (A) Markus (B) Marcus
(C) Marcas (D) Markas
- (15) Due to lack of proper storage accommodation every year 10 to 15 percent grain is _____
- (A) Eaten by rat (B) Thrown in the sea
(C) Exported (D) Spoiled
- (16) Which state produced the highest production of Bajara crop in the country ?
- (A) Rajasthan (B) Punjab
(C) Maharashtra (D) Gujarat
- (17) How many year time limit of Kishan Credit Card ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (18) When did kharif crop insurance scheme is implemented in Gujarat State ?
- (A) 1965 (B) 1975
(C) 1985 (D) 1995
- (19) Which state is the first in production per hector of different crops of the country ?
- (A) Maharashtra (B) Gujarat
(C) Rajasthan (D) Punjab
- (20) Which institution is associated with fertilizer production ?
- (A) NDDB (B) GSSCA
(C) GSSC (D) GNFC

- 2 Explain agriculture development in Gujarat after 1991. 10
- OR**
- 2 Discuss about Kisan Credit Card. 10
- 3 Discuss the irrigation problem of Saurashtra. 10
- OR**
- 3 Discuss the importance of agriculture in Gujarat State. 10
- 4 Explain in detail limitation of agriculture marketing. 10
- OR**
- 4 Discuss about crop insurance scheme in detail. 10
- 5 Explain the steps taken by the Government to improve the limitations of agriculture marketing. 10
- OR**
- 5 Discuss in detail of farmer accident insurance scheme. 10
- 6 Discuss the main problems of agriculture in Gujarat. 10
- OR**
- 6 Explain trends of exports of agriculture products in Gujarat. 10
-